

مهر آموزشگاه	تاریخ آزمون: ۹۸/ ۱۰ / ۳۰ مدت امتحان: دقیقه ۷۰ نیاز به پاسخنامه دارد ○ ندارد ● شماره صندلی:	باسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ دبیرستان غیردولتی هدی (دوره دوم) آزمون نوبت اول سال تحصیلی ۹۸-۹۹ تعداد صفحات: ۳ تعداد سؤال: ۲۳	نام و نام خانوادگی: سئوالات امتحان درس: فارسی ۱ پایه: دهم رشته: انسانی-تجربی-ریاضی نام دبیر: خانم ها مقدمی-حجه الاسلامی
تاریخ تصحیح: ۹۸/۱۰ / نمره: با عدد () نمره با حروف: () امضای دبیر:			
ردیف شرح سوالات بارم	قلمرو زبانی ۷ نمره		
۱	املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید و زیر آن خط بکشید. و فلق محرابی / که تو در آن / نماز صبح شهادت (گزارده ای - گزارده ای) معلم از (مخمصه - مخمسه) رسته بود و خون سرد بود.		
۲	با توجه به بیت سؤالات را پاسخ دهید. غبار راهگذار کجاست تا حافظ به یادگار نسیم صبا نگه دارد الف) نقش دستوری ضمیر (ت) در «راهگذار» چیست؟ مضافه الیه ب) یک ترکیب اضافی در بیت بیابید و بنویسید. یادگار نسیم، غبار راهگذار پ) کدام واژه دو تلفظی است؟ یادگار		
۳	با توجه به متن سؤالات را پاسخ دهید. درمکی به گرمابه بان دهم تا دمکی زیادت در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم. الف) معادل امروزی (باز کنیم) چیست؟ گشودن، جدا کردن ب) (ک) در واژه های «درمک - دمک» چه معنایی دارد؟ تصغیر، کوچک یا مقدار کم پ) معنی واژه «شوخ» چیست؟ چرک		
۴	غلط های املائی را بیابید و درست آنها را روی نقطه چین بنویسید. رنج هیچ کس ضایع مکن؛ خاصه غرابت خویش را قربات آب عجل که هست گلوگیر خاص و عام اجل پس چون در او چندین اندوه و ترب بود در نهاد خود شگفت بود. طرب پیران قبیله را حرمت دار ولیکن به ایشان موله مباش. مولع		
۵	با توجه به متن سؤالات را پاسخ دهید. به وقت نومیدی امیدوارتر باش و نومیدی را در امید، بسته دان و امید را در نومیدی. الف) کدام واژه حذف شده است؟ نوع حذف را بنویسید. بسته بدان، به قرینه لفظی ب) کلمات متضاد در عبارت کدام است؟ نومید، امید		
۶	معنای واژه های مشخص شده را داخل کمانک بنویسید. سهمگنی، <u>نادره</u> جوشنده ای (بی مانند) از داور مستغنی باشد (بی نیاز) از یال و <u>غارب</u> به زیر آمد (میان دو کتف) <u>غبطه</u> بزرگ زندگانی شد (حسرت) در مقابل <u>لثیمی</u>، کریمی کرد. (پستی)		

۱/۷۵	با توجه به عبارت سؤالات را پاسخ دهید. بهمن توی حیاط خودشان دور باغچه می گشت و با آب پاش کوچک خود، گل ها و سبزه ها را آب می داد. الف) (واو) عطف و پیوند را در متن مشخص کنید. عطف: گل و سبزه پیوند: می کشت و ... ب) آیا در عبارت بالا فعل (می گشت) اسنادی است؟ توضیح دهید. خیر زیرا به معنای چریدن است پ) در گروه اسمی (آب پاش کوچک خود) هسته و نام وابسته ها را بنویسید. آب پاش: هسته کوچک: صفت خود: مضاف الیه ت) یک گروه مفعولی بیابید و بنویسید. گل ها و سبزه ها
قلمرو ادبی ۵نمره	
۰/۵	کلمات سجع را در عبارت نشان دهید. هنر، چشمه زاینده است و دولت پاینده
۰/۵	برای هر کدام از نویسندگان یک اثر نام ببرید. الف) خواجه نظام الملک توسی : سیاست نامه ب) جلال آل احمد: ارزیابی شتاب زده
۰/۵	هر یک از آثار متعلق به کیست؟ الف) قابوس نامه: عنصرالمعالی ب) گوشواره عرش : موسوی گرمارودی
۰/۵	مصرع دوم بیت را کامل کنید. برو ای گدای مسکین در خانه علی زن که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را
۱	بیت های شعر «بوی گل و ریحان ها» را کامل کنید. تا عهد تو درستم عهد همه بشکستم بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان ها تا خار غم عشقت آویخته در دامن کوته نظری باشد، رفتن به گلستان
۱	در هر یک از نمونه های زیر آرایه صحیح را از داخل کمانک انتخاب کنید و زیر آن خط بکشید. الف) ما را سر باغ و بوستان نیست / هر جا که تویی تفرّج آن جاست (تشبیه-مجاز) ب) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید (ایهام-کنایه) پ) صداقت شیرین ترین لبخند بر لبان اراده توست. (حس آمیزی-نماد) ت) این عوعو سگان شما نیز بگذرد (حسن تعلیل-استعاره)
۱	با توجه به شعرسؤالات را پاسخ دهید. درختان را دوست می دارم / که به احترام تو قیام کرده اند / و آب را / که مهر مادر توست / خون تو شرف را سرخگون کرده است / الف) آیا حسن تعلیل دارد؟ توضیح دهید. بله، علت قیام درختان را احترام به امام حسین(ع) می داند. ب) «سرخگون کردن» کنایه از چیست؟ کنایه از شرمندگی پ) «آب» نماد چیست؟ نماد پاکی و لطافت ت) چه تلمیحی در شعر دیده می شود؟ به مهریه حضرت زهرا(س) که آب بوده است و یا شهادت امام حسین(ع)

قلمرو فکری ۸ نمره	
۰/۵	۱ به چه دلیل نویسنده معتقد است که : « مَثَلِ قرآن، مَثَلِ آب روان است.»؟ به علت حیات بخش بودن و پاکی و طراوت آب
۰/۵	۲ مفاهیم توصیه به «وفاداری» و «رازداری» هریک متعلق به کدام بیت است؟ حدیث نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد رازداری گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان نگاه دار سر رشته تا نگه دارد وفاداری
۰/۵	۳ چگونه می توان از این پیام ناصر خسرو برای زندگی بهتر بهره برد؟ بدانند به شدتی که از روزگار پیش آید، نباید نالید و از فضل و رحمت کردگار، ناامید نباید شد که او، رحیم است. در سختی و مشکلات زندگی نباید از فضل و رحمت خداوند ناامید شد که او رحیم است.
۰/۵	۴ ارتباط معنایی این حدیث از حضرت علی(ع) "الدَّهْرُ یَوْمَانِ یَوْمٌ لَّکَ وَ یَوْمٌ عَلَیْکَ" با بیت زیر توضیح دهید. زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت ناچار کاروان شما نیز بگذرد این خوشی ها و ناخوشی آن گذراست و روزی هم قدرت و حکومت شما را خواهد گرفت.
۰/۵	۵ در بیت زیر مقصود شاعر از «رمه» و «چوپان گرگ طبع» چیست؟ ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد مردم حکومت استعمارگر مغولان
۰/۵	۶ در دو بیت زیر چه مفهوم مشترکی دیده می شود؟ مغرور بودن گفت: درین معرکه، یکتا منم تاج سر گلبن و صحرا منم در بُن این پرده نیلوفری کیست کند با چو منی همسری؟
۰/۵	۷ در جمله زیر نویسنده بر کدام ویژگی های اخلاقی اشاره می کند؟ غم و شادی زندگیت را نمایان نکن و زحمات هیچ کس را نادیده نگیر و حق شناس باش. اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن. رنج هیچ کس ضایع مکن و همه کس را به سزا، حق شناس باش.
۰/۵	۸ در شعر زیر «عقل» با چه ویژگی هایی وصف شده است؟ چندان تناوری و بلند/ که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد. مانند کودکی در برابر درک عظمت تو ناتوان و حیرت زده است.
۴ ۰/۵ ۰/۵	۹ مفهوم عبارات و ابیات زیر را به نثر روان بنویسید. هر عبارتی که مفهوم و معنای ابیات و عبارات را برساند نمره کامل دریافت میکند الف) خَلْفَ صدق نیاکان هنرور خود بود. ب) دست تنگ بود و وسعتی نداشت تا حال مرا مرمتی کند. پ) برادران یوسف چون یعقوب را بدو عنایت دیدند، آهنگ کید و مکر و عداوت کردند تا مگر او را هلاک کنند. ت) در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حسیض هم می توان عزیز بود / از گودال پیرس ث) صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی / ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد